

IZVJEŠTAJ S LJETNE ŠKOLE »EASTERN MEDITERRANEAN COASTAL AND ISLAND ENVIRONMENTS: NATURAL RESOURCES, THEIR USES AND PERCEPTIONS (15TH-18TH CENTURIES)«

U Ljubljani se od 29. lipnja do 1. srpnja 2023. održala interdisciplinarna ljetna škola pod nazivom »Eastern Mediterranean coastal and island environments: natural resources, their uses and perceptions (15th-18th centuries)« u organizaciji Žige Zwittera i Pauline Guena. Domaćin ljetne škole bio je Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani.

Prvi dan je započeo pozdravnim govorima predstavnika Filozofskog fakulteta u Ljubljani te predstavnika Francuskog instituta u Sloveniji. Uvodno izlaganje suorganizatorice, koje je tematski jedna od inspiracija za ljetnu školu, problematiziralo je poimanje prirodnih resursa u mediteranskim carstvima. Nakon njega je uslijedilo predavanje o značaju brodoloma kod Gnalića kao jednog od važnijih ranonovovjekovnih podmorskih arheoloških nalazišta na prostoru Hrvatske. Iduće izlaganje bavilo se međuvezom resursa i njihove pokrivenosti u kasnosrednjovjekovnim izvorima. Naredni blok predavanja odvio se u Arhivu Republike Slovenije. Tom prilikom su pokriveno teme bioloških značajki stoke na području slovenskog dijela jadranskog zaleđa u 17. stoljeću. i analiza sudskih dokumenata koji svjedoče o tradicionalnim ekološkim znanjima od strane seljaka koji su nastanjivali prostor Alpa. Nakon toga, sudionici su imali priliku obići Arhiv Republike Slovenije te se upoznati, između ostalog, i s povijesnim zemljovidima koji prikazuju prostor Jadrana u ranom novom vijeku. Idući blok predavanja pokrio je teme poput ekstrakcije bitumena u osmanskoj Albaniji, historijskoekološke teme poput historijskog skupljanja i upotrebe alpske vrste *Valeriana celtica* te eksploatacije ribljih resursa u ranonovovjekovnom Jadranu. Dan je završio kratkom prezentacijom o Europskom društvu za povijest okoliša od strane organizatora.

Drugi dan ljetne škole, na kojem su uglavnom izlagali doktorandi, započinje predstavljanjem teorijsko-metodološkog okvira za istraživanje socio-ekonomskih tema, gdje su pokazano uzeti kasnoantički primjeri, dok je iduće izlaganje problematiziralo ulogu životinja kao specifičnog tipa resursa na prostoru samog grada Venecije. Naredno predavanje obrazlagalo je percepciju i prikaz otoka na ranonovovjekovnim pomorskim zemljovidima. Zadnja dva predavanja pokrivala su teme upravljanja pšenicom na prostoru Stato da Mâr nakon drugog Osmansko-mletačkog rata i eksploataciji niza resursa na Lefkadi, odnosno Santa Mauri, na temelju njihove obrađenosti u *relazionima* tamošnjih providura.

Tijekom posljednjeg dana ljetne škole za sudionike je organizirana terenska nastava. Prvi lokalitet po itinereru bile su solane u Sečovlju i popratni muzej. Stručno vodstvo je pritom u detalje objasnilo povijest solana i njihovu ekološku važnost. Zatim je odrađena kraća šetnja kroz Piran gdje su sudionici upoznati s važnošću Pirana kao novovjekovne komune. Tom prilikom je poseban fokus stavljen na građu iz piranskog arhiva koja se pokazala ključnom za razumijevanje urbane dinamike mletačkih posjeda na Jadranu. Posljednje odredište tog dana bio je rudnik žive u Idriji gdje su sudionici bili upoznati, na slovenskom i engleskom jeziku, sa svjetskom važnošću tog lokaliteta, na koji način se može proučavati povijest rudnika u 16. i 17. stoljeću te kako je izgledala rudarska svakodnevnica od početka rudarenja sve do 20. stoljeća.

Glavna vrijednost ove ljetne škole sadržana je ponajprije u njenom interdisciplinarnom karakteru zato što je uz povjesničare okupila arheologe i geografte, dok su izlaganja držali diplomandi, doktorandi i sveučilišni profesori što je omogućilo uvid u različite interese, perspektive, metode i pristupe. Naposljetku, lokaliteti odabrani za izvođenje terenske nastave pokazali su se izuzetno komplementarnima za tematiku izlaganja te su otvorili niz novih perspektiva na ekonomskohistorijske i ekološkohistorijske aspekte ranonovovjekovne Slovenije.

Igor KRNJETA

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Tema broja / Topic

**Povezanost Malog ledenog doba i
nedostatka hrane početkom 19. stoljeća**
*The connection of The Little Ice Age and food shortage
at the beginning of the 19th century*

Volumen XIX. / Broj 19
Zagreb – Samobor 2023.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR – 10000 Zagreb
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnik / Co-publisher: Ekohistorijski laboratorij Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska www.ffzg.unizg.hr; <http://ckhis.ffzg.unizg.hr/>

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute, Žiga Zwitter

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić – president/predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Sorbonne-Paris, Francuska), Marija Benić Penava (Dubrovnik), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Ljiljana Dobrovšak (Zagreb), Goran Đurđević (Beijing/Peking, NR Kina), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordana Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Honolulu, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Matija Zorn (Ljubljana), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

UDK oznake članaka / Article's UDC markups:

Ivica Zvonar

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić, Domagoj Tončinić

ISSN 1849-0190 (Online) ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2024.

Adresa uredništva / Mailing addresses:

Hrvoje Petrić (editor/urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz djelomičnu potporu Grada Koprivnice

Print partially supported by the City of Koprivnica

Na naslovnici / Cover:

Posljednja poplava u Kosinjskoj dolini 2018. godine / *The latest flood in Kosinj Valley in 2018.*

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT – AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA

Popis suradnika u časopisu »Ekonomska i ekohistorija«, broj 19 (2023.)

List of contributors in the magazine »Economic- and ecohistory«, number 19 (2023)

Lajos RÁCZ, Szeged University, Mađarska

Dorin-Ioan RUS, Universitätsarchiv Graz, Austrija

Ema PAŠIĆ, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Dina PAŠIĆ, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Hrvoje PETRIĆ, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Ivica ŠUTE, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Gašper OITZL, National Museum of Slovenia, Ljubljana, Slovenija

Ivan BRLIĆ, Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Regional centre Gospić

Ivan ŠULC, University of Zagreb, Faculty of Science, Department of Geography

Bruno ŠAGI, diplomski student, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Adrian FILČIĆ, diplomski student, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Igor KRNJETA, doktorski student, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Marijana DLAČIĆ, doktorska studentica, Sveučilište u Zadru

WANG Wenxin, Beijing Foreign Studies University, NR Kina

LIANG Conyng, Beijing Foreign Studies University, NR Kina

YIN Yuxuan, Beijing Foreign Studies University, NR Kina

Mihael OJSTERŠEK, Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, Slovenija